

Aandachtspunten en vragen namens de VDLG

Rondetafelbijeenkomst Vaste Kamercommissie OCW 19 april 2017

De VDLG, de vereniging voor docenten levensbeschouwing en godsdienst, wil in haar bijdrage aan deze rondetafelbijeenkomst in het kader van de curriculumherziening in het primair en voortgezet onderwijs wijzen op de expertise van de docenten van dit vak op twee van de aangewezen thema's:

- Burgerschap
- Vakoverstijgende vaardigheden

Het vak godsdienst/levensbeschouwing besteedt vakdidactisch en pedagogisch aandacht aan de dialoog tussen (jonge) mensen over hun persoonlijke, culturele en levensbeschouwelijke achtergrond en identiteit. Docenten van dit vak zijn daarbij zowel gericht op kwalificatie, bijvoorbeeld kennis en begrip over religie en de verschillende levensbeschouwingen in Nederland, als op socialisatie en persoonsvorming. Wat die kennis betreft wordt er op dit moment een landelijk kerncurriculum voor dit vak ontwikkeld. Dit traject staat echter los staat van deze landelijke curriculumherziening. In onze bijdrage aan dit rondetafelgesprek wil de VDLG hieronder verder ingaan op de bijdrage van dit vak aan socialisatie en persoonsvorming.

In dit vak leren leerlingen over maatschappelijke en levensbeschouwelijke thema's het gesprek te voeren met anderen en met zichzelf. Leerlingen leren algemene vaardigheden als: feiten onderscheiden van meningen, onderzoeken en verantwoorden van bronnen, luisteren, inleven, dialogiseren, vormen van een mening en (zelf)reflectie. Daarnaast leren leerlingen meer specifieke vaardigheden als: waardenoriëntatie, waardenverheldering, waardencommunicatie, waardenbepaling, narrativiteit (wat is jouw en mijn verhaal?) en levensbeschouwelijke gevoeligheid (denk aan: meningen onderscheiden van levensovertuigingen). Deze specifieke vaardigheden doorbreken vaak de polarisatie en zorgen voor verbinding in de school.

Vanwege zijn didactische gerichtheid op deze vaardigheden wil dit vakgebied in de curriculumherziening graag bijdragen aan de verankering van burgerschapsvorming die meer is dan kennis over de democratie en aan de ontwikkeling van persoonsvorming die meer is dan talentontwikkeling en meningsvorming. Daarnaast hebben onze vakdocenten veel pedagogische expertise in het begeleiden van het gesprek tussen leerlingen over feiten, meningen, waarden en overtuigingen. Ook die expertise deelt dit vak graag. Tot slot wijst de VDLG daarbij op het belang om scholen ruimte te geven om burgerschapsvorming en persoonsvorming vanuit de eigen identiteit en onderwijspedagogische visie vorm en inhoud te geven. Burger en persoon wordt een mens volgens ons in de gemeenschappen waarin hij/zij zelf participeert.

Voor recente informatie over dit schoolvak verwijst de VDLG naar het nummer *Waar gaat het naartoe?* (maart 2017) van *Narhex*, vaktijdschrift voor levensbeschouwing en educatie, dat u als bijlage ontvangt.

Enkele vragen aan de commissie

1. Waarin is voor u burgerschapsvorming meer dan kennisverwerving?
2. Welk belang hecht u aan het leren voeren van het gesprek over waarden voor het verder ontwikkelen van burgerschapsvorming en persoonsvorming in het onderwijs?
3. Welke van de hierboven genoemde vaardigheden acht u van belang voor het verder ontwikkelen van burgerschapsvorming en persoonsvorming in het onderwijs?
4. Welke van de hierboven genoemde specifieke vaardigheden zou dit vakgebied wat u betreft moeten bijdragen aan het verder ontwikkelen van burgerschapsvorming en persoonsvorming in het onderwijs?
5. Welke eigen ruimte wilt u scholen bieden om burgerschapsvorming en persoonsvorming (verder) vorm en inhoud te geven vanuit hun eigen identiteit en onderwijspedagogische visie?